

Głos Katolicki

Tygodnik Wychodźstwa

Nr 1 (347)

NIEDZIELA 2 STYCZNIA 1966

ROK VIII

1966 — Rok Wielkiego Te Deum

FRAGMENTY LISTU PRYMASA POLSKI

Jest to niezwykle szczęśliwa dla nas okoliczność, że polski rachunek sumienia z naszego chrześcijaństwa, przypada na lata Soborowego rachunku sumienia, Matki naszej, Kościoła Powszechnego. Gdy wstuchujemy się w głosy, które płyną z ust Ojców Soboru, mamy możliwość lepiej ocenić nasze życie religijne, wierność Bogu i Kościołowi. Chociaż nieraz zawiniłszy, musimy pokornie i mężnie powiedzieć, że to porównanie polskiej religijności z życiem innych narodów katolickich, nie wypada dla nas najgorzej. O, zapewne, wolelibyśmy, by nasze życie religijne było głębsze, by wyraziściej zaznaczał się wpływ naszej silnej wiary na codzienne życie osobiste, domowe, rodzinne, społeczne, zawodowe, publiczne. Ale bijąc się pokornie w piersi, nie możemy zabijać w nas ducha, który po ostrych drogach podąża ku gwiazdom, ku światłu, ku Dobru, ku Mi-

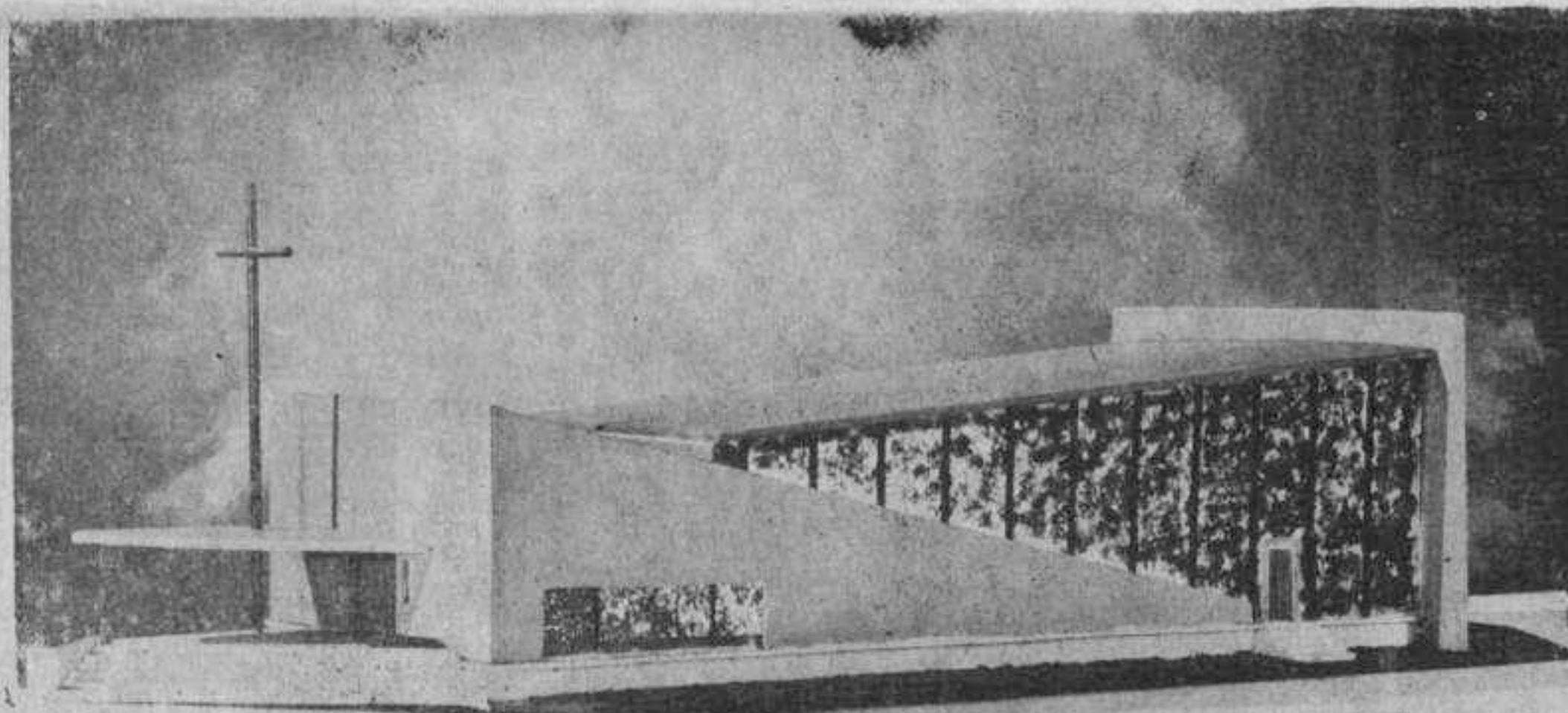
łości Boga i ludzi. Bądźmy dla siebie surowymi w ocenie. Ale nasz osąd zawsze musi być w Prawdzie, w miłości, w nadziei, w pokornej prośbie o coraz to skuteczniejszą łaskę Bożą w naszym życiu.

Właśnie taką nadzieję budzi w nas, zarówno nasza gorliwa modlitwa Wielkiej Nowenny, jak i nauki płynące z Soboru Watykańskiego II. Dochowaliśmy Wierności Bogu, Krzyżowi Chrystusowemu i Ewangelii, pod opieką Matki Kościoła i Matki naszej. Ale Sobór pozwala nam lepiej rozumieć wielkie misterium tego Kościoła, działającego w nas Chrystusa, ożywającego i uświęcającego, z którym współdziała tak po macierzyńsku Maryja Wspomożycielka, i Matka Kościoła, pod opieką której Sobór pracował i z Jej Imieniem zakończył swoje prace. Rozumiemy jeszcze lepiej tajemnicę społecznej miłości

całego Ludu Bożego, jakim jesteśmy w Kościele Chrystusowym. Rozumiemy głębiej nasze powołanie powszechne do świętości i obowiązek współdziałania z Kościołem w Jego apostołskiej pracy, jednoczenia wszystkich Dzieci Bożych w Prawdzie i Miłości.

Mamy nadzieję, że dzięki takiemu zrozumieniu naszej obecności w Kościele, którym jesteśmy, właściwiej powiążemy prawdy wiary z codziennymi obowiązkami moralnymi. Może to zaważy dodatnio na współżyciu w pokoju, na wierności powołaniu małżeńskiemu i rodzinnemu, na wartości naszej pracy zawodowej, na współżyciu społecznym we wzajemnym poszanowaniu. Może to wzbudzi w nas szczerego ducha zrozumienia i pojęcia, o którym mówi Sobór w swojej deklaracji o ekumenizmie.

(Dokończenie na str. 8)

Polski Kościół w Lens

Ilustracja obok przedstawia makietę budującego się Kościoła polskiego w Lens, który ma być trwałym pomnikiem Tysiąclecia Chrztu Polski Polonii Francuskiej. Projekt został definitywnie zaakceptowany i prace są w pełnym toku.

Z IMIENIEM JEZUS W NOWY ROK

Wśród zwyczajów Bożego Narodzenia i Nowego Roku — wiele miejsca zajmuje składanie życzeń. Jednak dla wielu zwyczaj ten stał się pustym frazesem. Tylko nieliczni pamiętają o religijnym fundamencie tego zwyczaju. W sercu człowieka — tylko wtedy rodzą się pragnienia i życzenia — gdy żyje on nadzieją.

Pierwsze światła nadziei zabłyśły na horyzoncie człowieka wtedy gdy Bóg obiecał Zbawiciela. Tą nadzieją człowiek żył i znajdował w niej siły. Punktem przełomowym w tym życiu z nadziei były światła, które w betlejemską noc zwiastowały człowiekowi, że Słowo ciałem się stało, że nadzieja człowieka nie była pustym mamulkiem. Wtedy też Aniołowie składali życzenia ludziom dobrej woli. Dlatego to, w okresie Bożego Narodzenia i Nowego Roku, również nasze domy jaśnieją podwójną ilością światła a w sercach potężnie nadzieją. Wtedy usta wypowiadają słowa życzeń dla siebie i innych. Często jednak tak głośno się mówi i składa życzenia, że zapomina się o tym, który jest fundamentem wszelkiej nadziei, a który u drzwi stanął i czeka.

Sądził bowiem, że był zaproszony do domów naszych. Przecież od wieków świat czekał Jego przyjścia, przecież dla niego rozjaśniono dom podwójnymi światłami, aby Go powitać jako najważniejszego z gości. Tymczasem wśród sylwestrowego rozgwaru tak się rozbawiamy między sobą, że o głównym Gościu, o Tym, który był oczekiwaniem narodów — zupełnie zapominamy.

Nie sądźcie, że chcę potępić wszystkich, którzy w Sylwester pragną się nieco zabawić. Jednak powiedźcie co wam zostanie — gdy minie szal sylwestrowej zabawy? Czy przesył? A może niesmak i pustka. Dlatego, przed Sylwestrem, przed zakończeniem roku — chciałbym wam przypomnieć, że za kalendarzową nazwą Nowy Rok — kryje się coś, co było i jest największym oczekiwaniem świata. Niestety, owa kalendarzowa nazwa zakryła przed nami religijną głębię tego dnia.

Popatrzcie na ewangelie pierwszego stycznia. Jest ona tak krótka, że streszcza się w jednym imieniu. Dwudziestego pię-

tego grudnia obchodzimy oamiątkę Jego narodzenia. Pierwszy styczeń zaś — to uroczystość nadania imienia dziecięciu. W ten dzień i w następną niedzielę Kościół oficjalnie przedstawia imię Dziecięcia, to Imię, które było przedmiotem tęsknoty narodów, które jest fundamentem wszelkiej nadziei i racją życzeń.

Tymczasem w zgiełku Sylwestra i wśród noworocznych życzeń — często jakoś nam się gubi Ten, który wśród nas stanął i czeka byśmy Go przyjęli.

Dlatego — na początku roku Kościół dwukrotnie odczytuje nam tę samą Ewangelię i ogłasza imię Jezus — aby je przypomnieć i wbić w pamięć jako to *jedyne* imię, w którym jest zbawienie świata, program życia jednostek i narodów; jako to imię, ku któremu cały świat zwraca oczy swoje — szczególnie obecnie w dobie nobsoborowej.

Imię Jezus zostało przez Boga wybrane zanim jeszcze Dzieciątko w łonie Maryki Najśw. się poczęło: „Porodzisz Syna i nazwiesz imię jego Jezus — anioł zapowiedział Najśw. Paniencie. — On będzie wielkim, Synem Najwyższego będzie nazywany. Bóg da Mu stolicę Dawida, Ojca Jego i będzie królował nad domem Jakubowym, a królestwu Jego nie będzie końca”. Bóg dał mu imię, które jest ponad wszystkie imiona. Na to imię ma się zwinąć wszelkie kolano... Do św. Łukasza Anioł mówi jeszcze coś więcej. Tłumaczy — dlaczego takie imię zostało wybrane przez Boga: „Nazwiesz imię Jego Jezus — bo On zbawi lud swój”.

W religii znaczenie imienia jest bardzo wielkie. Ono bowiem — szczególnie gdy przez Boga jest wybrane — wskazuje na zadanie, jakie ma spełnić Ten, kto to imię nosi. Tak na przykład — pierwszemu z Apostołów, Szymonowi, Pan Jezus nadał imię Kefas — czyli Petra-Piotr, opoka — bo właśnie Piotr miał być opoką, na której Chrystus zamierzał zbudować Kościół.

Św. Janowi Chrzczcielowi, ostatniemu prorokowi, który już bezpośrednio ogłaszał przyjście Zbawiciela i zmiotowanie Boga, Bóg wybrał imię Johanan — to znaczy: Bóg się zmiotował.

Jeżeli zaś chodzi o imię Jezus — od hebrajskiego Jehoszua — to oznacza ono: Bóg jest zbawieniem. A więc ten Mesjasz oczekiwany przez tyle tysięcy lat — to sam Bóg, który przychodzi, aby zbawić człowieka. Jezus — to Bóg który zbawia.

W Sylwestrowy wieczór i w Nowy Rok będziecie sobie składali najrozmaitsze życzenia — często niestety zapominając to co najważniejsze. Dlatego to w ciągu pierwszych godzin i dni Nowego Roku Kościół dwukrotnie przypomina nam, że tylko jedno jest ważne: Imię Jezus — Imię ponad wszystkie imiona.

W tym imieniu wszystko się streszcza. W nim są zamknięte wszystkie nadzieje tysięcy lat które minęły i tych które jeszcze będą. W tym Imieniu jest spełnienie wszystkich nadziei, życzeń i radości ludzkich. Bez Niego nic się nie poczęło z tego co istnieje. W tym Imieniu jest odpowiedź na wszystkie problemy, które nas dotyczą, odpowiedź na wszystkie pytania, na które człowiek sam na próżno szukałby odpowiedzi. Albowiem imię Jezus — to sam Bóg który zbawia...

Dlatego w Nowy Rok, gdy w kościołach usłyszycie imię Jezus — nie zatykajcie uszu, nie zamykajcie oczu ani serc. Na początku roku Kościół przypomina imię Jezus jako program i znak. Imię Jezus nie jest straszakiem ludzkiego szczęścia, ale najlepszą receptą i najpewniejszą drogą, która do Niego wiedzie. Dlatego z imieniem Jezus jako program i znak idźcie w Nowy Rok.

Ks. Kan. W. KIEDROWSKI

Ewangelia

NA UROCZYSTOŚĆ NAJŚWIETSZEGO IMIENIA JEZUS

2 stycznia

(według św. Łukasza, 2, 21)

A gdy upłynęło osiem dni, aby obrzezano dzieciątko, nazwali je imieniem Jezus, które nadane było przez Anioła pierwszej, niż się w łonie poczęło.

Prymas odpiera zarzuty

W kazaniu wygłoszonym w niedzielę 12 grudnia, Prymas Polski ks. kardynał Wyszyński powiedział, że zaprosił przedstawicieli 56 Episkopatów na uroczystości Milenium w Częstochowie a m.in. także biskupów niemieckich:

„Wielu tych biskupów i kardynałów po otrzymaniu tego listu, pytało, czy mogą przybyć do Polski, aby się z nami modlić na Jasnej Górze. Odpowiedzieliśmy im: kochani bracia, wnieście podania (o wizy). My możemy was tylko zaprosić”.

Prymas dał do zrozumienia, że nie jest pewny, czy wszyscy biskupi będą mogli przybyć na uroczystości w Częstochowie, ponieważ to zależy od zgody władz rządowych.

Na zarzuty prasy reżimowej przeciwko Episkopatowi, że mieszają się w polską politykę zagraniczną i dali się użyć za narzędzie polityki bońskiej, Prymas odpowiedział:

„Zdaje się nam, że przez obecność w Rzymie zrobiliśmy dobre usługi zarówno Kościołowi jak i naszej Ojczyźnie, że zasłużyliśmy na waszą cichą aprobatę i modlitwy, ponieważ katolickiej Polsce — tak się nam zdaje — nie zrobiliśmy wstydu. Wszystko inne co tak często słyszycie, należy do dziedzińa bajek...”

Kardynał Wyszyński przemawiał po raz pierwszy po swym powrocie z Soboru, podczas nabożeństwa w Warszawie.

Studenci wnieśli go na rękach do przepelnionej katedry. 10-tysięczny tłum witał go z entuzjazmem.

W międzyczasie prasa reżimowa nadal atakuje Episkopat. Zaczęło się w „Życiu Warszawy” i „Słowie Powszechnym”, gdyż reżim planował początkowo prowadzić tę kampanię w pismach „bezpartyjnych” i pseudo-katolickich, ale potem także „Trybuna Ludu” wystąpiła z atakiem, prawdopodobnie dlatego, że ludność Warszawy powitała Prymasa ostentacyjnie po jego powrocie z Rzymu. Atak „Trybuna Ludu” stanowi próbę mobilizowania uczuć nacjonalistycznych przeciwko Hierarchii kościelnej. Episkopat obradnia się o wszczęcie po-

lityki przebaczenia, bez kontaktowania się z rządem. Reżim oświadcza, że Episkopat nie jest uprawniony do wydawania wyroków i oceny, jak to miało miejsce w liście do niemieckiego Episkopatu. W sprawie niemieckiej żadnemu Polakowi nie wolno się wylamywać z frontu narodowego.

„Dziennik brazylijski „Diario de Noticias” pisząc na temat wymiany listów między biskupami polskimi i niemieckimi oraz o negatywnej reakcji rządu PRL, twierdzi:

„Polscy biskupi dobrze uczynili, gdyż Polska i Niemcy nie mogą się obejść na

wieki bez współpracy. Jeżeli za rząd polski jest odpowiedzialny każdy, a wszyscy Niemcy za to co się stało podczas ostatniej wojny, to dlaczego rząd PRL utrzymuje stosunki dyplomatyczne z tzw. wschodnimi Niemcami. Jeśli rząd uważa, że tak surowo musi postępować z krajami, które zadaly Polsce cierpienia, to nasuwa się pytanie, jak może utrzymywać dobre stosunki z Rosją, która brała udział w rozbiórce Polski. W sąsiedzie chodzi więc o nienawiść przeciwko Niemcom, którą się chce z własnego i sowieckiego impulsu podtrzymać”.

TYDZIEŃ BOŻY

Niedziela 2 stycznia

Najświętszego Imienia Jezus.

Imię Jezus znaczy Zbawiciel. Sam Bóg to imię wybrał i objawił Maryi i św. Józefowi. Święto to czczono najpierw w zakonie franciszkańskim. Największym czcicielem imienia Jezus był św. Bernard ze Sjeny. Ułożył on przepiękny hymn na cześć imienia Jezus: „Jezusa słodkie wspomnienie daje duszy pocieszenie”.

Na imię Jezus niechaj się zgina wszelkie kolono mieszkańców nieba, ziemi i podziemia, i wszelki język niech wyznaje, że Jezus Chrystus jest Panem w chwale Boga Ojca. (Wstęp do Mszy świętej).

PONIEDZIAŁEK 3 stycznia

Św. GENOWEFY, Panny

Msza św. z dnia 1 stycznia.

Św. Genowefa urodziła się w Nanterre około roku 420. Odnaczała się wielką dobrocią. Zapowiedziała ochronę Paryża przed Hunami. Jest uważana za Patronkę Paryża. Zmarła też w Paryżu około roku 500-tnego.

„Między Ewangelią a życiem Świętych, jest taka różnica, jak między muzyką napisaną i wykonaną” (Św. Franciszek Salezy).

Wtorek 4 stycznia

Św. TYTUSA, Biskupa i Męczennika

Msza św. z dnia 1 stycznia.

Ujrzyj wszystkie krańce ziemi zbawienie Boga naszego, radośnie wykrzykujcie Panu wszystkie ziemie. (Graduał).

Środa, 5 stycznia

Św. TELESFORA, Papieża i Męczennika.

Msza św. z dnia 1 stycznia.

Był on Papieżem przez 10 lat. Został umęczony w Rzymie około 126 roku.

Uwieńczyłeś go chwałą i cześcią, obdarzyłeś go władzą nad dziełami rąk Twoich. (Ps. 8, 6-7).

Czwartek 6 stycznia

OBJAWIENIE PAŃSKIE

W święcie dzisiejszym czcimy objawienie się Boga w widzialnej postaci poganom w osobach Mędrców ze wschodu. Święto to ma charakter powszechnego zwołania i powołania do Kościoła wszystkich ludzi. Powołanie do wiary ma w sobie zarazem powołanie do osobistej świętości. Mamy przecież z tytułu naszej wiary być „uczestnikami natury Bożej, wystrzegając się nawet skazy pożądliwości, która jest na świecie. (2 Piotr. 1, 4).

Piątek 7 stycznia

Św. Lucjana, Męczennika

Msza św. z dnia 6 stycznia

Wejrzyj łaskawie, prosimy Cię Panie, na dary Twojego Kościoła, nie ofiaruje on Tobie złota, kadziła i mirry, lecz Tego, którego te dary oznaczają, a który stał się zertwą i pokarmem, Jezusa Chrystusa, Syna Twojego, Pana naszego. (Sekreta).

Sobota 8 stycznia

Św. SEWERYNA, Opata

Msza św. Sobotnia o Najśw. Maryi Pannie.

Ewangelia czytana we Mszy świętej przypomina nam wiarę pasterzy, którzy uwierzyli słowom Zwiastuna Bożego i pospiesznie pobiegli zobaczyć to, co im było ogłoszone.

Pójdźmy aż do Betlejem i zobaczmy to, co się stało, o czym oznajmił nam Pan. I spiesząc się przybyli, i znaleźli Maryję i Józefa oraz Dzieciątka złożone w żłobie. A ujrzawszy zrozumieli słowo, które im oznajmione były o tym Dzieciątku. (Ewangelia).

Bekeja

NA UROCZYSTOŚĆ NAJŚWIĘTSZEGO IMIENIA JEZUS

(z Dziejów Apostolskich, 4, 8-12)

Onych dni Piotr napelniony Duchem Świętem rzekł do nich: Przełożeni ludu i starsi, słuchajcie: jeżeli nas dzisiaj badają w sprawie dobrodziejstwa względem kaleki, przez które on odzyskał zdrowie, niech wam wszystkim i całemu ludowi izraelskiemu wiadome będzie, że przez imię Pana naszego, Jezusa Chrystusa Nazareńskiego, któregoście wy ukrzyżowali, a którego Bóg wskrzesił z martwych, że przez niego ten stoi zdrowy przed wami. Ten jest onym kamieniem odrzuconym przez was budujących, który stał się kamieniem węgielnym. I w żadnym innym nie masz zbawienia, albowiem nie masz żadnego innego imienia pod niebem, danego ludziom, w którym mielibyśmy być zbawieni.

EUROPEJSKIE ZGROMADZENIE BISKUPÓW

Arcybiskup Westminsteru, ks. Kardynał John Heenan, oświadczył ostatnio, że europejscy kardynałowie postanowili powołać do życia Europejskie Zgromadzenie Biskupów.

Zgromadzenie to — rodzaj duchowego „Wspólnego Rynku” — składałoby się z biskupów reprezentujących wszystkie kraje europejskie, krajów zza żelaznej kurtyny nie wyłączając. Instytucja ta miałaby zadanie czysto doradcze i zajmowałaby się problemami wspólnymi dla wszystkich biskupów jak duszpasterstwo emigrantów, turystyka itd.

Przewiduje się, że pierwsze zebranie Europejskiego Zgromadzenia Biskupów odbędzie się w Paryżu.

APEL KATOLIKÓW Z DOMINIKANY

Liczne organizacje katolików w Dominikanie ogłosiły apel w którym stwierdzają, że trwały pokój w ich ojczyźnie mogą zapewnić jedynie daleko idące reformy społeczne, wychodzące naprzeciw interesom jak najszerzszych mas narodu dominikańskiego.

WALKA ZE ŚWIĘTYMI W KRAKOWIE

Warszawska „Polityka” zamieszcza list jednego ze swoich czytelników który skarży się, że od jakiegoś już czasu władze w Krakowie prowadzą dość dziwną walkę ze świętymi. Np. często słowo „święty” opuszczają przed nazwą ulicy czy placu.

„W ten sposób — pisze autor listu — nie tylko ulice Św. Marka, Św. Jana, Św. Sebastiana itp. zostały przemianowane nieoficjalnie na „Marka”, „Jana”, „Sebastiana”, ale dorobiliśmy się także ulicy „Krzyża” i placu „Ducha”, co brzmi makabrycznie. Takie okaleczone nazwy spotyka się w prasie, korespondencji urzędowej, na pieczętkach i tablicach firmowych instytucji w oficjalnych przemówieniach, reklamach, a także na niektórych tabliczkach z nazwami ulic”.

WIELKIE ZAINTERESOWANIE NAUKĄ OBCYCH JĘZYKÓW W WARSZAWSKIEJ TV

Z prasy warszawskiej dowiadujemy się, że telewizyjne kursy języków obcych cieszą się w Polsce ogromnym powodzeniem i zainteresowaniem. Miarą tego zainteresowania — pisze m. in. „Trybuna Ludu” — mogą być broszury i materiały pomocnicze, rozprowadzane za pośrednictwem „Ruchu”. W pierwszym okresie nakład broszur np. dla nauki języka rosyjskiego wyniósł 5,000

egzemplarzy, a angielskiego 15.000. „Rychło jednak trzeba było podnieść ten nakład do 25.000 i 60.000 egzemplarzy, ale i ta ilość okazała się za małą”.

DYGNITARZ Z WARSZAWY NA WAKACJACH

„W Sopocie — pisze warszawskie „Życie Gospodarcze” — pojawił się dygnitarz gastronomiczny, który również na urlopie nie potrafił wyjść ze swojej roli służbowej. Kiedy goście przy sąsiednim stoliku podano salatkę z cytryną — dygnitarz serwał się i krzyknął: „Protestuję!” Wedle przepisów cytryny wolno podawać tylko do herbaty!”.

CHŁOPI POZNAŃSCY W PARTII

Komuniści w Polsce nadal mają poważne kłopoty nie tylko z rekrutacją chłopów do marionetkowego stronnictwa chłopskiego — Z.S.L., ale także do swej partii. Dowiadujemy się o tym z miesięcznika warszawskiego „Życie Partii”.

„Nasza partia — stwierdza to pismo — szybko rośnie liczebnie”. Jednak „skład społeczny rozwoju szeregów partyjnych nasuwa wiele pytań i refleksji, czasem nawet budzi zaniepokojenie”. Jednym z problemów jest „trwająca od dłuższego czasu tendencja spadku odsetka chłopów w partii”.

„Zjawisko to — pisze miesięcznik — pozostaje w widocznej sprzeczności ze stałym wzrostem gospodarczej i społecznej aktywności wsi”. Okazuje się bowiem, że nawet

NA TRZECH KRÓLI (Z poezji wojennej 1914-1918)

I.

Chryste!
Królewskie niesiem Ci dary,
My polskie córki i syny:
Wsi i miast naszych pożary,
Perły łez i krwi rubiny

II.

Jako z cudzej kadzielnicy
Samoofiary i męki,
Z rozdartej polskiej ziemi
Płyną skargi, łzy i jęki.

III.

Prócs wspaniałego kobierca
Ziemi złanej krwi szkarłatem,
Braci składamy Ci serca,
Co polegli ściętym kwiatem.

IV.

Z trzech dzielnic płynie błaganie
O Chryste, weś nas w obronę,
Z trójcej niech jedność powstanie,
Błogosław Polską Koronę.

EL. EM. A.

w województwie poznańskim, którego „wsi ani od strony produkcji rolniczej, ani od strony poziomu kulturalnego nie trzeba rekomendować”, stosunkowo „słabo rozwija się partia w środowisku chłopskim”. W województwie tym „chłopi w składzie partii stanowią 12,5%, podczas gdy w 1961 r. 13,5%, co w liczbach bezwzględnych — według danych z początku bieżącego roku — wynosi nieco ponad 18,000 chłopów, w tym indywidualnych (właścicieli gospodarstw) — 16,000 na 241.000 gospodarstw”.

Warto zauważyć, że według danych warszawskiego „Biuletynu Statystycznego” z końcem marca tego roku liczba ludności wiejskiej w woj. poznańskim wynosiła — 1.331.200. Niewielki procent tej ludności zatrudniony był poza rolnictwem. „Życie Partii” informuje też, że „ogólna liczba członków i kandydatów w organizacjach partyjnych na wsi poznańskiej przekracza obecnie 54.000. — Jest wśród nich poza wspomnianymi chłopami ponad 8,000 robotników rolnych (pracujących w PGR), ponad 12,000 robotników mieszkających na wsi, lecz zatrudnionych poza rolnictwem oraz blisko 13,000 pracowników umysłowych”.

NABOŻEŃSTWA ZA SPOKÓJ DUSZ POWSTAŃCÓW

W przeciągu ubiegłego miesiąca odbywały się w kościołach warszawskich uroczyste nabożeństwa żałobne za dusze żołnierzy poległych w Powstaniu Warszawskim w 1944 r. W niektórych kościołach nabożeństwa te były połączone z modłami za dusze wszystkich poległych żołnierzy i męczenników sprawy polskiej w okresie okupacji.

MISTRZOSTWA ŚWIATA W PIŁCE NOŻNEJ

Jeszcze nie znano finalistów mistrzostw świata w piłce nożnej, które odbędą się w W. Brytanii od 11 do 30 lipca 1966 r., a już Brytyjski Związek Piłki Nożnej „F. A.” (Football-Association) rozwinął olbrzymią kampanię propagandową mającą przede wszystkim zapewnić wysoki dochód z tej imprezy. Symbolem propagandowym mistrzostw jest „Willie” — wizerunek lwa w kostiumie piłkarza z czupryną trochę „a la Beatles”, z brytyjską flagą tzw. „Union Jack” na koszulce z napisem „World Cup” — czyli Puchar Świata.

Willie ma być nie tylko oznaką do noszenia w klapie, lalką-maskotką, lecz jego wizerunek umieszczony zostanie również na plakatach, szklankach talerzach, zapalniczkach, papieróśnicach itp.

Willie ma się stać popularny nie tylko w Anglii, ale na całym świecie.

Brazylia zamówiła już 1 milion pocztówek z wizerunkiem Williego.

Rozpoczęła się już przedsprzedaż biletów na mecze. Anglicy liczą, że sprzedadzą 2 miliony 400 tysięcy biletów po 1 funcie za bilet.

— Dziewczęta polskie tymczasem podrosły i otrzymały prawo wjazdu na statki do Anglii. Ale wszystko to była tylko kropla w morzu. Dla wszystkich nie mogło Polek wystarczyć. Wielu żeniło się i żeni z Angielkami. Znam szereg wypadków, gdy małżeństwa te są całkowicie udane. W większości jednak są tak, lub prawie tak nieudane, jak małżeństwo pani brata.

— A chciał się pan przedtem ożenić?

— Pewnie, że chciałem. Chciałem rozpaczliwie. Czuję się w samotności bardzo nieszczęśliwy. Ale wolałem się nie ożenić wcale, niż ożenić się źle. Dlatego z góry sobie powiedziałem, że się nie ożenię z Angielką — nawet katoliczką — bo nie wierzę, by można było z osobą obcej narodowości założyć rodzinę prawdziwie polską. A ja nie zniósłbym tego, gdyby moje dzieci nie wyrosły na zupełnych Polaków. Z drugiej strony, nigdy dotąd nie myślałem o małżeństwie z ogłoszenia, bo nie wierzyłem, by była to droga, mogąca wieść do szczęśliwego dobrania się ludzi, którzy mają się stać sobie bliscy. Ale list pani jakiś mi się wydał — inny. I teraz, gdy z panią rozmawiam — mam do pani zaufanie. I zaufanie do losu. To jest ryzyko, ale ryzyko warte poniesienia. Co pani powie o tej kawiarce? Widzi pani, jakie apetyczne ciastka? Wejdźmy

— Ale każdy płaci za siebie.

— O nie, co to to nie. Pani jest przecież moją narzeczoną. Odtąd płacę ja — za wszystko. Aż do ślubu. I po ślubie, naturalnie, tak samo.

Chciała protestować — ale jakoś poczuła się zbита z tropu. Zrobiła nieokreślony ruch

WYBORY PREZYDENTA FRANCJI wykazały raz jeszcze dobitnie, że Francja jest krajem, w którym zasady demokracji są szanowane. Generał de Gaulle, ponownie obrany prezydent, na równi z innymi kandydatami ubiegał się o ponowny wybór, nie korzystając z żadnych przywilejów — a nawet rezygnując po części z przysługujących kandydatom na prezydenta audycji w radio i telewizji.

Jędrzej GIERTYCH

Małżeństwo z ogłoszenia

ręka i otworzyła usta jakby chciała coś powiedzieć — ale dała spokój.

Weszli i siedli przy stoliku.
— Napijemy się kawy? A może woli pani lody?

— Wolę kawę.

— No i ciastka.

Podeszła do nich kelnerka w białym fartuszku.

— Proszę o dwie kawy i o bardzo dużo ciastek, całą tacę — powiedział po angielsku.

Półmisek ciastek stanął uroczyście między nimi. Siedzieli naprzeciwko siebie, patrząc sobie w oczy. Przypatrywał się z upodobaniem jej jasnym, gładko rozczesanym włosom, jej oczom niebieskim i wyrazistym, jej dotychczasowi w policzku, jej białym zębom, ukazującym się w uśmiechu. I ona także patrzyła na niego z zajęciem. Był wysoki barczysty, przystojny, miał twarz rozumną i szczerą; widać też jej przypadł do gustu.

— Jak się pani te ciastka podobają? Myślę, że to cukiernia kontynentalna, Anglii takich ciastek robić nie umieją.

— Może polska?

— Nie sędzę. Gdyby była polska, to bym coś o niej wiedział; my się tutaj wszyscy znamy. Pewnie włoska, albo francuska.

— Głodna pani?

— Trochę.

— Musimy te ciastka wszystkie zjeść.

Przynieśli im kawę. Kelnerka dyskretnie podała złożoną we dwoje kartkę z rachunkiem; bez rzucenia na nią okiem wsunął ją sobie do kieszeni.

Nie jestem przyzwyczajona do tego, by ktoś za mnie płacił. Nigdy w takiej sytuacji nie byłam.

— Będzie się musiała pani przyzwyczaić.

Krępowołała ją to — ale zarazem było jej przyjemne. Dobrze jej było czuć się tak przez kogoś wziętą w niewolę. Wziętą pod opiekę jak dziecko.

— Pani nic o mnie nie wie. Nawet się pani nie zapytała.

Przestraszyła się.

— Właściwie — powinnam się była zapytać. To chyba nieładnie, że taka się okazałam nieciekawą. Ale jakoś — budzi pan we mnie zaufanie. Miałam uczucie, że to bez znaczenia, co mogłabym się o panu dowiedzieć. Ważniejsze to, co czuję instynktownie.

— Trochę już pani napisałem. Teraz dodam tyle, że moi rodzice, bracia i siostry pomarli, jestem sam jak palec. Ja także, tak jak pani brat, byłem wywieziony do Rosji i wyjechałem przez Persję. Gdy dorosłem, służyłem w polskiej marynarce, ale nie w wojennej, w handlowej. Gimnazjum ukończyłem w tymczasowej szkole, w barakach, w polskim obozie uchodźczym w środkowej Anglii. Na kurs kreślarski chodziłem w Londynie. Trochę się wieczorami uczę. Zarabiam 12 do 14 funtów tygodniowo, co uchodzi w Anglii za...

Gwałtownym ruchem położyła sobie palec na ustach.

— Niech pan na miłość Boską nie mówi o pieniądzach.

— Jak pani woli. A o mieszkaniu?

— Też nie chcę. To są rzeczy praktyczne. To się wszystko jakoś załatwi. A to nie istotne.

— Ale istnieją sprawy praktyczne, których odłożyć na później nie sposób. Mianowicie formalności ślubne.

— A, to co innego. Ja już o tym myślałam.

— Cóż pani takiego myślała?

— Ja wiem tyle, że nie można wziąć ślubu poza parafią panny młodej bez pisemnej zgody proboszcza tej parafii. A trzeba mieszkać kilka lat w innym miejscu, zanim będzie uznane, że się zmieniło parafię.

— Przecież pani takiej zgody nie dostanie do czwartku!

— Pomyślałam o tym zawczasu.

(Ciąg dalszy nastąpi)

LUDZIE SĄ TACY

CO PIĄTY CZŁOWIEK — ANALFA-BETA. — W Teheranie zakończyła się międzynarodowa konferencja poświęcona walce z analfabetyzmem. Wygłoszono na niej szereg referatów, odbyła się ciekawa dyskusja, a z materiałów jakie przedstawili na temat analfabetów eksperci, okazuje się, że na naszym globie jest jeszcze około 700 milionów dorosłych ludzi nie umiejących czytać i pisać. Wynika z tego, że mniej więcej co piąty mieszkaniec Ziemi jest analfabeta. Przejmująca to statystyka.

GRZEJĄCA TAPETA. — W St. Zjednoczonych ukazała się w sprzedaży oryginalna tapeta. Składa się ona z dwóch cienkich warstw tworzywa sztucznego, między którymi umieszczono siateczkę z drutu oporowego, pokrytego izolacją nylonową. Tapeta, po odwinięciu z roli i naklejeniu na ścianę podłączona zostaje, jak żelazko czy radio do źródła prądu elektrycznego i... ogrzewa równomiernie całe pomieszczenie.

Brak na razie danych co do kalkulacji kosztów zarówno samej tapety, jak również jej eksploatacji, sam pomysł wydaje się jednak bardzo frańujący.

Ogień bez iskry. — W USA pojawił się w sprzedaży nowy rodzaj zapalniczek, które funkcjonują niezawodnie, nie mając kamienia ani elektrycznej baterijki. Wystarczy odsunąć pokrywkę, a z otworu wyskakuje błękitny języczek płomienia.

Na czym polega działanie niezwyklej zapalniczki? Jej zbiorniczek napełniony jest pewną lotną cieczą, której opary same się zapalają. Po przypaleniu papierosa i zamknięciu otworu, ogień natychmiast gaśnie.

Włókno zwycięża bakterie. — Czy słyszeliście już o włóknie, które zabija? Właśnie taki nowy syntetyczny produkt polimeryzacji opracowali ostatnio naukowcy z leningradzkiego Instytutu Włókiennictwa im. S. Kirowa.

Ofiarami tworzywa padają... chorobotwórcze bakterie i grzybki. Owe niecodzienne własności włókna związane są z jego strukturą: bakteriofoboz aktywnymi, połączeniami atomów, niszczących organizmy wywołujące choroby. W przeciwieństwie do tkanin nasączonych środkami antyseptycznymi, niewiecznymi podczas prania, cechy nowego włókna są trwałe. Znajdzie ono zastosowanie w produkcji bandażu, gazy, waty plastrów i antyseptycznej odzieży. Przewiduje się także wykorzystanie włókna do wytwarzania opakowań przeznaczonych do ochrony środków żywnościowych.

DO RZĄDZĄCYCH

W tej uroczystej chwili, my Ojcowie XXI Soboru Powszechnego Kościoła Katolickiego, rozchodząc się po 4 latach modlitwy i pracy, świadomi naszej misji wobec ludzkości, zwracamy się z szacunkiem i ufnością do tych, którzy dźwierzają w swoich dłoniach losy ludzi na ziemi, do wszystkich sprawujących władzę ziemską.

Obwieszczamy to uroczystie i oddajemy cześć waszej władzy i waszej zwierności, żywym szacunek względem waszych funkcji; uznajemy wasze sprawiedliwe prawa poważamy tych, którzy je tworzą i tych, którzy je stosują. Lecz chcemy wam powiedzieć święte słowo, a mianowicie: Jeden Bóg jest wielkim. Bóg jeden jest początkiem i końcem. Jeden, jedyny Bóg jest źródłem waszej władzy i fundamentem waszych praw.

Do was należy być na ziemi Obrońcami ładu i pokoju między ludźmi. Lecz nie zapominajcie: to Bóg, Bóg żywy i prawdziwy, który jest Ojcem ludzi i Chrystus, jego wieczny Syn, który przyszedł do nam powiedzieć i nauczyć nas, że my wszyscy jesteśmy braćmi. On wspaniały twórca ładu i pokoju na świecie, on który prowadzi ludzkie dzieje i on sam jest w mocy nakłonić serca, by wykreśliły się złych namiętności, które rodzą wojnę i zło. On bowiem błogosławi chleb dla ludzkości, on uświęca jej wysiłek i cierpienie, on który darzy ją radością, jakiej wy jej dać nie możecie, on który krzepi ją w bólach, w których wy nie możecie zaradzić.

W waszej ziemskiej i doczesnej rzeczypospolitej buduje przedziwnie swe duchowe i wieczne miasto, swój Kościół. Czego żąda więc od was ten Kościół po dwu tysiącach lat różnorodnych stosunków z wami, potężnymi władcami ziemi, czego on chce dziś od was? Kościół powiedział to w jednym z najważniejszych dokumentów tego Soboru: *On żąda od was jedynie wolności. Wolności by wierzyć i manifestować swą wiarę wolności, by miłować Boga i służyć mu, wolności życia i niesienia przez ludzi życiodajnego orędzia. Nie obawiajcie się Kościoła: on jest na obraz swego Mistrza, w swym przedziwnym działaniu nie wchodzi w wasze prerogatywy, lecz leczy wszystko, co ludzkie od zgubnej złądy przekształca ją, napełnia nadzieją, prawdą i pięknem.*

Pozwólcie Chrystusowi działać oczyszczająco w społeczeństwie. Nie krzyżujcie go po raz wtóry: byłoby to świętokradztwem, gdyż jest on Synem Bożym, byłoby to samobójstwem, bo jest on Synem Człowieczym. Nam zaś jego pokornym sługom, pozwólcie rozszerzać wszędzie bez przeszkód „Dobrą nowinę” Ewangelii i pokoju, którą rozważaliśmy podczas tego Soboru. Wasze narody pierwsze będą w jej posiadaniu, ponieważ Kościół tworzy wam praworządnych Obywateli, przyjaciół społecznego pokoju i postępu.

W tym uroczystym dniu, kiedy Kościół zamyka posiedzenie XXI Soboru Powszechnego przez nasze usta ofiaruje on wam swą przyjaźń, swe usługi, swą duchową i moralną energię. Do was wszystkich zwraca się z orędziem zbawienia i błogosławieństwa. Przyjmijcie je, tak jak On je wam daruje szczerym i radosnym sercem i poniesie je do wszystkich waszych narodów.

DO LUDZI MYŚLI I WIEDZY

Specjalne pozdrowienie wam, poszukujące prawdy, wam, ludzie myśli i wiedzy, badacze człowieka, wszechświata i historii. Wam wszystkim pielgrzymującym ku światłości i tym także, którzy zatrzymali się na drodze, zmęczeni i zniechęceni daremnym poszukiwaniem.

Dlaczego specjalne pozdrowienie do Was? Ponieważ my wszyscy tutaj, biskupi, Ojcowie Soboru,

Oreǳia S

rowi, my wstuchujemy się w prawdę. Nasz wysiłek podczas tych czterech lat czymże był, jeżeli nie usilnym poszukiwaniem i pogłębieniem posłannictwa prawdy, powierzonego Kościołowi i wysiłkiem doskonałej uległości Duchowi prawdy.

Dlatego nie mogliśmy Was nie spotkać. Wasza droga jest naszą drogą, wasze ścieżki nigdy nie są obce naszym, jesteśmy przyjaciółmi waszego powołania poszukawczy, sprzymierzeńcami trudów, podziwiający wasze zdobycze, a jeśli zachodzi potrzeba pocieszycielami waszego zniechęcenia i niepowodzeń.

Dlatego także i dla was mamy oreǳie. Oto one: kontynuujcie wasze poszukiwania bez zniechęcenia się i nie rezygnując nigdy z prawdy. Przypomnijcie

DWIE NOCI

Ojciec św. Paweł VI zamianował ks. FRANCISZKA JAGŁĘ szambelanem papieskim. Nominacja ta jest jakby pośrednią aprobatą Stolicy Apostolskiej dla całej szerokiej działalności duszpasterskiej polskiego duchowieństwa we Francji, którego ks. Prałat Jagła Fr. jest wybitnym członkiem.

Ks. Jagła urodził się 7 grudnia 1910 r. w miejscowości Sallia w woj. poznańskim. Po odbyciu studiów gimnazjalnych w Krotoszynie, odbywał studia teologiczne w Gnieźnie i Poznaniu, gdzie 17-go czerwca 1936 roku otrzymuje święcenia kapłańskie. Do Francji przybywa ks. Prałat Jagła 10 stycznia 1936 roku. Początkowo pracuje jako duszpasterz w Harnes, później w Roubaix, a w czasie wojny w okolicach Périgueux — zwłaszcza w Le Change (Chateau Le Roc).

Po wojnie 1 lutego 1945, ks. Jagła obejmuje placówkę duszpasterską w Auby, gdzie pozostaje do dnia dzisiejszego. Równocześnie jest dyrektorem Związku Mężów Katolickich. Te zajęcia nie przeszkadzają Mu w wydaniu bardzo dziś we Francji popularnego „Modlitewnika”, który każde dziecko otrzymuje w dniu pierwszej Komunii św., oraz w zredagowaniu katechizmu, przyjętego powszechnie we wszystkich polskich parafiach we Francji.

Wszystkie inicjatywy emigracyjne znajdują zawsze życzliwe poparcie u ks. Prałata Jagły. Jest on wielkim oreǳownikiem budowy kościoła w Lens, jako pomnika Tysiąclecia Chrztu Polski Polonii Francuskiej. Uczniowie, których wybrał ze swojego rejonu duszpasterskiego i wysłał na studia do Internatu św. Kazimierza w Vau-

Soborowe

sobie słowa jednego z wielkich waszych przyjaciół św. Augustyna: „szukajmy z pragnieniem znalezienia i znajdujemy z pragnieniem dalszego poszukiwania”. Błogosławieni ci, którzy posiadając prawdę, dalej ją poszukują by odnowić ją, pogłębić i by dać ją innym. Błogosławieni ci, którzy nie znalazłszy jej dotąd idą ku niej ze szczerym sercem: niech szukają światła jutra ze światłem dnia dzisiejszego, aż dotrą do pełni światła!

Lecz nie zapominać: jeśli myślenie jest wielką rzeczą to jest ono najpierw obowiązkiem. Bieda temu, który dobrowolnie zamyka oczy przed światłem! Myślenie jest także odpowiedzialnością i bieda tym, którzy zaciemniają umysł tysiącami błędnych ogników, które go ujarzmiają, czynią pysz-

MINACJE

dricourt, przynoszą szczyt swojemu proboszczowi, parafii i rodzicom.

★

Szambelan Papieski, ks. WIKTOR GRZESIEK, został wyniesiony do godności Prałata Domowego. Ks. Prałat Grzesiek jest od roku 1957 wicedyrektorem Polskiego Seminarium Duchownego w Paryżu. Instytucja ta, założona przez ks. Kar-

dynała Hlonda, dała Polsce i emigracji 76 kapłanów. Ks. Prałat Grzesiek jest równocześnie dyrektorem Polskiego Niższego Seminarium w Paryżu. Nominacja ta świadczy, jak wielką wagę przykłada Stolica Apostolska i Episkopat Polski do tych instytucji.

..

Wydawnictwo „Głosu Katolickiego” oraz wszyscy Czytelnicy, składają Przewielbnyim Księgom Prałatom szczerze gratulacje i jak najserdeczniejsze życzenia.

nym, zwodzą i deformują! Jaka jest naczelna zasada dla ludzi wiedzy, jeśli nie ta: zdobyć się na wysilek poprawnego myślenia?

Dlatego nie mącąc waszych kroków, nie oslepiając waszego spojrzenia, ofiarujemy wam światło naszej tajemniczej lampy: wiarę. Ten, który ją nam powierzył jest Panem myśli, my jesteśmy jego pokornymi uczniami, ten który sam mógł powiedzieć i powiedział: „Jam jest światłością świata, jam drogą, prawdą i życiem”.

Słowa te dotyczą was. Dzięki Bogu, jak nigdy dotąd, ukazuje się dzisiaj możliwość głębokiej zgody między prawdziwą wiedzą i prawdziwą wiarą, które wzajemnie służą jedynej prawdzie, nie przeciwdziałając temu cennemu spotkaniu, zaufajcie wierze, tej wielkiej przyjaciółce rozumu. Oświecajcie się jej światłem, by uchwycić prawdę, całą prawdę! Oto życzenie, zachęta i nadzieja, którą przed swoim rozejściem się, wyrażają wam Ojcowie z całego świata, zgromadzeni w Rzymie na Soborze.

DO MŁODZIEŻY

To wreszcie do Was, młodzieńcy i panny, Sobór skierowuje swoje ostatnie orędzie. Wy bowiem przejmiecie pochodnię z rąk Ojców Waszych i żyć będziecie w świecie, w chwili najbardziej gigantycznych jego przemian w historii. To Wy, przyjmując najlepszy przykład i nauczanie Waszych rodziców i nauczycieli, będziecie tworzyć społeczność jutra: Wy się zbawicie lub zginięcie z nią.

Podczas tych czterech lat Kościół pracował nad tym, aby odmłodzić swoje oblicze, aby lepiej odpowiedzieć planom Założyciela, tego, który jest Zyciem: Chrystusa wiecznie młodego. Pod koniec tego wielkiego „przełotu życia”, zwraca się On do Was. Do Was młodych, do Was przede wszystkim przychodzi On przez swój Sobór, by zapalić światło: światło, które oświeca przyszłość, Waszą przyszłość.

Kościół jest zatroskany, by ta społeczność którą utworzycie, uszanowała godność, wolność i prawa osób: a te osoby to Wy.

Troszczy się on przede wszystkim o to, aby społeczność ta rozwijała swoje skarby zawsze stare i zawsze nowe: wiarę oraz, aby dusze Wasze mogły się skąpać w jej dobroczynnych światłach. Kościół ufa, że znajdziecie tę moc i radość, abyście nie ulegli, jak wielu z ojców Waszych, pokusie filozofii egoizmu i przyjemności lub filozofii rozpaczy i nicości. Abyście w obliczu ateizmu, tego fenomenu zniechęcenia i starości, wyznawali Waszą wiarę w życie i w to, co nadaje sens temu życiu: pewność, że istnieje Bóg sprawiedliwy i dobry.

W imię tego Boga i Syna Jego, Jezusa, zachęcamy Was, byście rozszerzyli serca Wasze na miarę światową, byście mogli usłyszeć apel Braci Waszych i oddać z odwagą na ich służbę Wasze młodzieńcze energie. Walczcie z wszelkiego rodzaju egoizmem. Przeciwdziałajcie się rozpasaniu instynktów gwałtu i nienawiści, które rodzą wojny i których następstwem jest nędza. Bądźcie wspaniałomyślni, czysti, pełni szacunku i szczerzy. Budujcie z entuzjazmem lepszy świat i świat Waszych Ojców.

Kościół patrzy na Was z ufnością i miłością. Bogaty w długą przeszłość, która jest w Nim zawsze żywa i krocząca ku doskonałości ludzkiej w czasie, zmierza On ku ostatecznym przeznaczeniom historii i życia, jest on prawdziwą młodością świata. Posiada On to co dodaje uroku młodym: zdolność radowania się, oddawania się bez reszty, odnawiania się i wyruszania na nowe podboje. Spójrzcie na Kościół a dostrzeżecie w Nim oblicze Chrystusa, prawdziwego Bohatera, pokornego i mądrego, proroka prawdy i niłości, towarzysza i przyjaciela młodych. W imię Chrystusa, pozdrawiamy Was, zachęcamy Was i błogosławimy Wam”.

(Dokończenie w następnym numerze)

Migawki emigracyjne

EMIGRACYJNA POLA NEGRI? — W ostatnim czasie mieliśmy możność poznać talent młodej artystki Zofii Agacińskiej, pochodzącej z Lyonu, która występowała w telewizji w filmie „Seule à Paris”. Obecnie panna Agacińska udaje się do Hollywood na konkurs, w którym zostanie wyselekcjonowana artystka najbardziej podobna do amerykańskiej gwiazdy filmowej Doris Day. Jeżeli p. Agacińska — podobieństwo jej do Doris Day jest uderzające — wygra konkurs, wówczas zostanie jej włączona wspaniała limuzyna, a co ważniejsze, otrzyma ofertę na podpisanie kontraktu do zagrania roli w filmie z Doris Day jako jej partnerka. P. Agacińska bardzo pragnie zrobić karierę filmową.

ZMIANY? — Po Paryżu krąży pogłoski, że ambasador Druto ma być odwołany do Warszawy. Jest podobno za mało aktywny towarzysko i politycznie, by doprowadzić do sojuszu francusko-polskiego skierowanego przeciwko Niemcom. Jako ewtl. następców wymienia się Przemysława Ogrodzińskiego i Jerzego Michałowskiego. Mówi się również o możliwości wzmocnienia personelu ambasady przez „postępowych katolików”.

JUBILFUSZ KOLEGIUM POLSKIEGO W RZYMIE. — 16 maja 1966 r. przypada stuletnia rocznica założenia Kolegium polskiego w Rzymie przez Księży Zmartwychwstańców. W dniu tym Papież, Paweł VI ma odwiedzić Kolegium Polskie tak jak to sto lat temu w tym samym dniu uczynił Pius IX. Wychowankami Kolegium byli kardynałowie Dalbor i Kakowski oraz wielu biskupów i profesorów.

NAJLEPSZA NOWELA. — Jury złożone z Juliusza Sakowskiego, Wiesława Wóhnoty i Tadeusza Zabłockiego uznało, że najlepszą nowelą roku jest opowiadanie Józefa Mackiewicz: „Ballada o nowym sterniku”.

POLACY W LOTNICTWIE AMERYKAŃSKIM. — Na dwa i pół tysiąca poruczników lotnictwa amerykańskiego, mianowanych ostatnio, jest ponad stu pochodzenia polskiego.

PADEREWSKI ZDOBYŁ KONKURS. — Architekt, noszący nazwisko sławnego kompozytora, pianisty i męża stanu, zdobył ostatnio pierwsze miejsce w konkursie na budowę szpitala w La Jolla (USA), którego koszt będzie wynosił 7 milionów dolarów.

OMEGA

Polskie Ziemie Zachodnie

W związku ze stanem podniecenia panującym w Niemczech, gdzie ożyła ostatnio sprawa granicy na Odrze i Nysie, francuski tygodnik „Candide” w numerze 241 (6-12 grudnia) pisze że problem granic nie byłby tak zaogniony, gdyby czynniki rządowe w Bonn sztucznie nie podtrzymywały stanu napięcia wśród ludności niemieckiej.

Cytujemy dosłownie artykuł z „Candide”:

„Na wszystkich mapach niemieckich, w podręcznikach szkolnych jak również w wagonach kolejowych Prusy Wschodnie, Śląsk i Pomorze figurują wciąż jeszcze z adnotacją „obecnie pod administracją polską”.

Nie ma prawie niedzieli, w czasie której by związki uchodźców nie gromadziły się w strojach regionalnych — śląskich czy pomorskich — aby zadokumentować swój „Heimatsrecht” (prawo do ojczyzny), niosąc transparenty z napisami „Ost-Preussen frei und deutsch” (Prusy Wschodnie wolne i niemieckie) albo „Schlesien, Deutschlands Osten” (Śląsk — niemiecki Wschód). Czasopisma ilustrowane publikują często obszernie reportaże o „dzisiejszym Breslau” (nikt nie używa polskiej nazwy Wrocław) lub też „Co się stało ze Szczecinem”. W terminologii oficjalnej Niemiecka Republika Demokratyczna stale jest nazywana „Mitteldeutschland” (Niemcy Środkowe), aby podkreślić, że Niemcy nie kończą się na Odrze.

Ale statystyki sprowadzają tę propagandę do właściwych proporcji. Niemcy stale jeszcze pieszczą pełne nostalgii marzenia, ale wyzbyli się już wielu iluzji. Według ankiety przeprowadzonej w roku 1953 przez Instytut Demograficzny z Altenbach — 66% Niemców zachodnich wierzyło, że zostaną przywrócone granice z 1937 roku. Obecnie pozostało już zaledwie 23%.

W r. 1959 zaledwie 6% Niemców było zdania, że granice te trzeba przywrócić, nawet, gdyby zaszła potrzeba, przy

pomocy wojny. Od tego czasu liczba ta spadła znacznie.

Co do samych uchodźców nie więcej jak 38% decydowało się wrócić na opuszczone przez Niemców terytoria. Jedna trzecia kategorycznie odmówiła powrotu, nawet gdyby taka możliwość zaistniała.

Mimo, że prawie wszyscy politycy niemieccy prywatnie przyznają, że granica na Odrze i Nysie jest definitywna, nikt nie odważyłby się swojej opinii wyrazić publicznie.

Takie stanowisko nie jest podyktowane li-tylko koniunkturą czysto wyborczą. Dla rządu bońskiego rewindykacja terenów wschodnich pozostaje cennym atutem na wypadek ewentualnych rokowań o zjednoczenie Niemiec”.

1966 — Rok Wielkiego Te Deum

(Dokończenie ze str. 1)

Niemala praca czeka nas wszystkich, na progu Tysiąclecia Chrztu, gdy mamy rozpocząć życie w duchu wskazań Soborowych. Musimy na-
przód zaznajomić się dobrze z nauką Soboru. Trzeba będzie przebić się przez naloży niewłaściwego naświetlania Soboru, jego prac, atmosfery, wypowiedzi Ojców Soborowych. Niestety, spotykaliśmy się dość często w prasie krajowej, nawet uchodzącej za katolicką, z takimi ocenami Soboru, którym w rzeczywistości nic nie odpowiada. Szczególnie ofiarą tych naświetleń ateistycznych padły wypowiedzi polskich Ojców Soborowych; są one często tak zniekształcone, że można by je uważać za błędne. Nie-
wiara, nienawiść, stronniczość, nic wspólnego nie mające z prawdziwą nauką Kościoła, daly obraz wybitnie krzywdzący naszych Biskupów. Przyjdzie czas, gdy będziemy musieli okazać prawdziwe oblicze naszej pracy i wypowiedzi na Soborze, by uchronić Was, drogie Dzieci, przed zafalszowaniem rzeczywistości. Dziś tylko prosimy, byście w świetle wiary i miłości oceniali wszystko, co do Was dochodzi. Może te błędne informacje będą dla Was bodźcem do rzetelnego poznawania prawd Wiary katolickiej, by przed Waszymi oczyma Kościół Chrystusa stawał we właściwym świetle.

..

„O Emanuelu! Królu i prawodawco nasz, oczekiwanie Narodów i ich Zbawicielu, przyjdź zbawić nas, Panie Boże nasz” (Iz. 7, 44; 33, 22).

W tym wołaniu niech brzmi nadzieja i radość. Wyzwalajcie się ze smutku, przygnębienia, zwątpienia. Skoro dotarliśmy do Bram Tysiąclecia Chrztu, skoro tyle razy przeszliśmy za Chrystusem przez ogień i wodę, skoro dochorowaliśmy Mu wierności, rozpogódźmy serca i twarz nasze. „Wzmocnijcie ręce omdlałe, a kola-

na drzące pokrząpcie, powiedzcie bojaźliwym: Wzmocnijcie się, a nie bójcie się...” (Iz. 35, 1-7). Wprowadźcie do serc, do domów, do rodzin Waszych światło Boże, radość Bożą, którą oświecajcie mroki nocy życia codziennego. Zaufajcie Bogu! Uwierzyć Miłości!

Staję w pośrodku Was w Imieniu Zbawcy serc naszych, w którym mamy wszyscy nadzieję. W Jego Imieniu sprawuję do Was poselstwo! Jestem dla Was Ojcem i Pasterzem! Odpowiadam przed Bogiem za Was wszystkich! „Jakie to słuszne — powiem słowami św. Piotra — iżbym tak sądził o Was, bo przecież noszę Was w sercu, a Wy wszyscy współuczestnikami radości mojej jesteście i w więzach moich, i w obronie, i w umacnianiu Ewangelii. Albowiem świadkiem mi jest Bóg, jak pragnę, abyście byli w Sercu Jezusa Chrystusa. A modłę się o to, aby miłość Wasza pomnażała się nieustannie w umiejętności i we wszelkim zrozumieniu, abyście umieli rozemnać, co ważniejsze, a byli szczerzy i bez skazy na dzień Chrystusowy, napelnieni płonem sprawiedliwości przez Jezusa Chrystusa ku caci i chwale Bożej”. (Filip, 1, 7-11).

W Jego to Imieniu Was wszystkich błogosławię, gdy wchodzić będziecie w Bramy nowego Tysiąclecia. Niech przy kolebce nowego Bellejem polskiego czuwa Bogurodzica Dziewica, Bogiem stawiona Maryja, której Was oddaje w macierzyńską niewolę i opiekę.

Pochylcie głowy Wasze, Dzieci Boże, Dzieci moje! Błogosławię Wam na 1966 Rok Wielkiego Te Deum Narodu, w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. — Amen.

† Stefan Kard. WYSZYŃSKI
Prymas Polski

W Rzymie, w czasie IV Sesji
Soboru Watykańskiego II.

BAJECZKA NA NOWY ROK (dla siejących Zło)

Zyczyła Chmura Słońcu pogody radosnej...
Rzekło Słońce: „Pogoda będzie — gdy ty zginiesz”
Zyczyła Zima Ziemi uśmiechniętej Wiosny...
Rzekła Ziemia: „Nadejdzie Wiosna — gdy ty [miniesz]”
Zyczył Wicher Ogrodom ciszy niezmqcanej...
Rzekł Ogród: „Będzie cisza — gdy ty doś [przesianiesz]”
Zyczył Noc Niebiosom jutrztenki wysnianej...
Rzekło Niebo: „Świt będzie — gdy światłem się [staniesz]...”

Julian EJSMOND

Z życia emigracji

BELGIA

Rezolucje

XVII WALNEGO ZJAZDU ZWIĄZKU BRACTW ŻYwego RÓŻAŃCA PAŃ
I PANIEŃ W BELGII CHWALONE DNIA 8. GRUDNIA 1965 r.

Zrządy Bractw oraz Delegatki poszczególnych Bractw Żywego Różańca w Belgii, zebrane na XVII-tym z kolei dorocznym Walnym Zjeździe, w dniu święta Niepokalanej Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, w środę dnia 8. grudnia 1965 r. w Centrali J.O.C. w Brukseli, i w dniu zakończenia II Soboru Watykańskiego — pragną w tej uroczystej chwili wyrazić w swych Rezolucjach Zjazdowych swoje najgłębsze przekonania, postanowienia i założenia pracy na ostatni Wielki Rok Nowenny Narodu przed Tysiącleciem Chrztu Polski, które streszczają w następujących punktach:

1) Świadome swych zadań i odpowiedzialności z tytułu przynależności do ruchu Różańcowego i pouczone o roli świeckich w Kościele, jaką potwierdził Sobór Powszechny, uroczyste dziś stwierdzamy, iż uchwały i wytyczne Soboru będą nam drogowskazami tak w życiu chrześcijańskim jak i w życiu naszym organizacyjnym. Toteż z wdzięcznością i z czcią należną zwracamy się dziś do Ojca św., Namiestnika Chrystusowego na ziemi oraz do dostojnego Episkopatu całego świata katolickiego, który w tak krótkim czasie tak wiele dokonał dla dobra Kościoła i całego świata, wskazując mu drogę do prawdy i życia w Chrystusie Panu naszym.

2) Pragniemy zapewnić Ojca św., Pawła VI i Ojców Soboru, dostojnych Biskupów całego świata katolickiego, że Ich dokonania Soborowe będziemy w czyn wprowadzali, w miarę naszych sił i możliwości ludzkich, tak w życiu osobistym, rodzinnym i społecznym, aby założenia Soboru, którego najpiękniejszym tytułem jest, że stał się *slugą człowieka* — bowiem o ten tytuł walczył i pracował przez cztery lata Sobór Watykański, by służyć dzisiejszemu człowiekowi, żeby ten wreszcie dojrzał swoje właściwe oblicze, żeby się nim zachwycał, bo przecież nieś w sobie obraz i podobieństwo Boże powinno być powodem zachwytu. Pomnie tego jak ongiś zwracano się do chrześcijan ze wspaniałym wezwaniem: „Uznaj, chrześcijanie, godność swoją”, tak obecnie to zawołanie Kościoła, który usłużył wszystkim ludziom w prawdzie i miłości, by odzyskali szacunek dla własnego człowieczeństwa — będzie i naszym zawołaniem w życiu naszym codziennym i organizacyjnym.

3) W ostatnim roku Wielkiej Nowenny Narodu przed Tysiącleciem Chrztu Polski, zwracamy się z całą wdzięcznością do Dostojnego Prymasa Polski i do Przewodzącego Episkopatu Polski, dziękując Im za przewodnictwo w myśli i czynie podjęte dla podkreślenia Tysiąclecia Chrztu i przeprowadzenie z takim nieugiętym zapalem założeń Wielkiej Nowenny Narodu, której ostatnim wydzwiękiem jest ostatnie hasło: „Rok Wierności Maryi” dla czci której i nowego tytułu chwały, przyczynili się tak walnie swoim Memoriałem, żeby Sobór i Ojciec święty ogłosił Ją Matką Kościoła.

4) Pielgrzymka obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej po naszych osiedlach w Belgii, kiedyśmy oglądały Jej przepiękny wizerunek, którego urokowi nie może się oprzeć żadna zdrowa dusza, będzie dla

nas zaangażowanych w Żywym Różańcu bodźcem do rzetelnej pracy w naszej pięknej Organizacji, aby pogłębić cześć i kult Matki Bożej i rozszerzyć cześć do Niej w każdej duszy polskiej. Jej przejście przez nasze osiedla nie może być ogniem słomianym, lecz musi zostawić trwale ślady, w myśl hasła tegorocznego Wielkiej Nowenny: „Wierność Maryi”.

5) W Wielkim Roku Jubileuszowym Milenium, na który Episkopat Polski dał nam wyraźne wytyczne, postaramy się, aby z Duchowieństwem Polskim w Belgii, pod przewodnictwem Ks. Rektora brać czynny i rzetelny udział w zorganizowaniu uroczystości jubileuszowych, które będą wyrazem naszej wdzięczności wobec Opatrzności Bożej, iż nam pozwoliła żyć i pracować w tak przełomowym czasie Tysiąclecia Chrztu Polski i wyśpiewać musimy serdeczne „Te Deum” za całe pokolenia polskie Tysiąclecia i przyrzekamy przejść w nowe Tysiąclecie z większą jeszcze Wiarą i ufnością, aby skarby Wiary, Obyczajów i Tradycji Polskich podtrzymać i przenieść na dalsze pokolenia, które po nas będą, zdając sobie sprawę z tego, iż Polska ostoja się i polskość na Emigracji przetrwa w oparciu o Wiarę Ojców i kult Matki Bożej.

6) Nasz Walny Zjazd, który w tak uroczystym i historycznym dniu dla świata całego kończymy, oddajemy pod potężną opiekę Najświętszej Panny Niepokalanej, której dziećmi chcemy być po wszystkie czasy, i w ręce Niepokalanej składamy nasz program pracy Różańcowej, na który składać się będą wszystkie czyny i poczynania, wytyczone nam przez Episkopat Polski na Wielki Rok Jubileuszowy i założenia programowe, wytknięte przez nasze Duchowieństwo Polskie na Emigracji. Każdy czyn dla wzmocnienia naszych szeregów Różańcowych i każdy wysiłek dla dobra dusz ludzkich poprzemy gorącą modlitwą Różańcową, która jest duszą naszych prac i poczynania na większą chwałę Bożą i ku czci naszej Niepokalanej Pani i Królowej Polski i Matki Kościoła Chrystusowego.

„Cześć Maryi”!

FRANCJA

OFIARY NA BUDOWĘ
KOŚCIOŁA TYSIĄCLECIA
W LENS

Polska parafia w Marles-les-Mines
(P. de C.)

od Rodaków 2.375,50

Bractwo Różańca Żyw. 300 00

Koło Polek im. „Dą-
brówki” 100,00

R a z e m 2.775,50

Polska parafia w Calonne-Ri-
couart (P. de C.) ... 405,00

Polska parafia w La Clarence
(P. de C.) 60,00

Polska parafia w Dourges (P.
de C.) 1.549,80

Polska parafia w Evin-Mal-
maison (P. de C.) 535,00

5.325,30

Poprzednio pokwitowano 3.347,00

Razem : 8.672,30

(Ciąg dalszy nastąpi)

Za Komitet Budowy :

Ks. prob. K. CZAJKA

Komitet Budowy dziękując za złożone ofiary, prosi o dalsze poparcie finansowe „Dzieła Tysiąclecia” Wychodźstwa Polskiego we Francji — Kościoła Milenium w Lens.

Ofiary pieniężne prosimy przysyłać na numer konta budowy Kościoła polskiego w Lens :

Mr. l'Abbé K. CZAJKA — Lens
C.C.P. 1804-99 LILLE.

KOMUNIKAT
ZWIĄZKU MEŻÓW KATOLICKICH
WE FRANCJI

Związek Meżów Katolickich we Francji prosi wszystkich ludzi dobrej woli do współpracy w budowaniu Królestwa Bożego na ziemi, do przygotowania jaśniejszych i lepszych dni pokoju i radości dla dobra całej ludzkości. Zaproszenie to odnosi się do wszystkich, ale nade wszystko do nas świadomych katolików. Współpracować mamy w budowie Królestwa Bożego w naszych domach, ale również w Akcji Katolickiej meżów, czerpiąc natchnie-

GŁOS KATOLICKI

LA VOIX CATHOLIQUE

263 bis, rue Saint-Honoré — PARIS (1)

Telefon : RICHelieu 83-85

Konto pocztowe : PARIS 12.777-08

REDAKCJA PRZYJMUJE : we wtorki i czwartki od godziny 16.00 do 17.00

Dyrektor : Ks. K. STOLAREK, O.M.I.

Redaktor : Ks. A.M. STOPA O.M.I. — Administrator : Ks. J. NIERUCHALSKI O.M.I.

N° d'autorisation 36.888

Imprimerie des Editions de Marie Immaculée — 29, av. du Général Leclerc
LA FERTÉ-sous-JOUARRE (S. et M.)

ABONAMENT MOŻESZ OPLACIĆ:

WE FRANCJI: „Głos Katolicki” — „La Voix Catholique” — 263 bis, rue St. Honoré, Paris (1). — Konto pocztowe: Paris N° 12.777-08 (5,20 F kwartalnie).

W BELGII: Ks. A.M. Stopa O.M.I., 33, rue des Anglais — Liège. Konto pocztowe: Bruxelles N° 72.00-51 (50 fr. belg. kwartalnie).

W DANII: Ks. Jan Szymaszek — Hans Bogbinders Alle, 2 — Kobenhavn S.

W HOLANDII: Ks. Van der Zee, O.M.I., Collegium Carolinum — Valkenburg L. (3 guldeny kwartalnie).

W NIEMCZECH: Ks. K. Józefowicz, O.M.I., (41), Duisburg-Meiderich — Bergstrasse, 80. — Konto pocztowe: Essen, N° 1061-63. (4,50 DM kwartalnie).

W WIELKIEJ BRYTANII: J. Ciemtor, 47, Brackley Rd — London W. 4. — (8/- sh. kwartalnie).

nie i moc z nauki Ewangelii. I dlatego dla nas w dzisiejszych czasach najcenniejszymi wartościami pozostaną sprawiedliwość, dobroć, pokój i miłość, te cnoty które były hasłami Wielkiej Nowenny Tyśiąclecia i które razem z braćmi naszymi w Kraju pragniemy realizować.

W niedzielę 23 stycznia Związek Mężów Katolickich urządza wieczór gwiazdkowy w Lens. Jest to ważny etap w realizowaniu naszego zadania, którym jest szerzenie zasad Chrystusowych i podtrzymywanie tradycji polskich.

Dlatego, drodzy Mężowie, wykażmy naszą solidarność i weźmy jak najlichnieszy udział w tym wieczorku gwiazdkowym. Do zobaczenia się w niedzielę 23 stycznia w Lens!

U progu Nowego Roku Tyśiąclecia Chrztu Polski Związek Polskich Mężów Katolickich we Francji składa Najprzewielebniejszemu Księdzu Infultowi Kwaśnemu, Rektorowi Polskiej Misji Katolickiej we Francji, Przewielebnemu Księdzu Pralatorowi Jagle, Dyrektorowi Związku, Księżom Asystentom, Zarządom Okręgów i wszystkim Mężom Katolickim oraz ich Rodzinom życzenia najobficystszych łask Bożej Dziecinie i wszelkiej pomyślności.

Władysław WAWRZYŃIAK

Prezes Związku Polskich Mężów Katolickich we Francji.

PROGRAM PRACY P. Z. K. OKRĘGU VALENCIENNES

W sali zebrań Polskiej Misji Katolickiej w Valenciennes odbyło się walne zebranie P.Z.K. Okręgu Valenciennes. Zjazd zgalił i przywitał zebranych, prezes p. Baranowski, po czym obecni powstałi i odmówili modlitwę za zmarłych członków członkinie.

Na zebranie przybyli między innymi księża superior Kurda, proboszcz Kuchciński i proboszcz Bosiacki z Macou-Condé.

Z kolei prezes zdał sprawozdanie z rocznej działalności Okręgu, a sekretarka pani Zofia Łukasiewicz odczytała referat z zebrania, omawiający spr-

wę szkoły polskiej i wychowania. Referat wywarł na obecnych wielkie wrażenie.

Po sprawozdaniu skarbnika, od którego dowiedziano się, iż w kasie na następny rok pozostaje 308,30 F., potwierdzeniu ksiąg kasowych przez Komisję Rewizyjną, zebrani udzieliłi absolutorium zarządowi i wybrali nowy w następującym składzie:

Prezes: Zieliński Jan, 45, Chaussée de Valenciennes, Onnaing (59).

Zastępczyni: Młyńczak Aniela, Onnaing (59).

Sekretarka: Zofia Łukasiewicz, 21, Place Casimir Perrier, Arenberg-Wallers (59).

Zastępczyni: Fabrowska Maria.

Skarbnik: Niedźwiecki Stanisław, 10, Cité Polonaise, Fresnes-sur-Escaut (59).

Zastępca: Teluk Stanisław.

Rewizorzy kasy: Zieliński Ireneusz i Dyndas Czesław.

Po wyborze opracowano kalendarz okręgowych uroczystości. Postanowiono, że Zjazd Katolicki Okręgu odbędzie się w niedzielę Przewodnią — (pierwsza niedziela po Wielkanocy) — w Valenciennes i połączone będzie z obchodem Tyśiąclecia Chrztu Polski.

Msza św. z udziałem wszystkich towarzyszy ze sztandarami odbędzie się w kościele St. Gery (rue de Paris).

Po nabożeństwie odbędzie się akademie z bogatym programem artystycznym i referatami. Wstęp wolny.

Koszty akademii pokryją towarzystwa wchodzące w skład Okręgu P.Z.K., których prezesi zostali upoważnieni do przeprowadzenia zbiórki na ten cel, wśród swych członków i członkiń. (I F od członka).

Deroczny kiermasz w Valenciennes postanowiono urządzić w drugą niedzielę czerwca, a pielgrzymkę do Bonsecours odbyć we wrześniu. Omawiano również sprawę majowej pielgrzymki do Rzymu oraz udziału Polonii miejscowej w uroczystościach w Lille (3 Maj), Vaudricourt i Lorette.

W wolnych głosach przemówiła nauczycielka pani Szymenderowa, która ubolewała nad małym zainteresowaniem szkolnictwem polskim.

Odśpiewaniem pieśni: „My chcemy Boga” zakończono zebranie.

Zofia ŁUKASIEWICZ

sekretarka P.Z.K. Okręgu Valenciennes.

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIĘDZIA

p. Behot Michał — Boissy-Mauvosin (S. et O.)	50,00
p. Dąbek Jan — Bischwiller (B. Rh.) ..	50,00
p. Mroczyński Stefan	10,00
p. Piątkowski Józef — Haulchin (Nord)	10,00
p. Kornacki Władysław — Lyon (Rhône)	5,00
Ks. Wawrzyńczak Jan — od Rodaków z Grenobli (Isère) — zbiórka z dnia 5 grudnia	98,90
p. Kosmala Wilhelmina — Algrange (Moselle)	10,00
p. Szewczek Zofia — Triel-sur-Seine (Yvelines)	20,00
p. Byk Hieronim — Agnez (P. de C.)	20,00
p. Rachwał Franciszek — Sallaumines (P. de C.)	20,00
p. Kwiciński Szymon — Village de Brain (Nièvre)	50,00

Ks. Strużek Feliks — od Rodaków z terenu Parafii polskiej Arenberg (Nord) ze zbiórki z dnia 5. grudnia

Haveluy — przy kościele	13,60
p. Krasieński Jan	5,00
Arenberg — przy kościele	31,25
Denain — przy kaplicy	27,100
przy kościele	11,50
Herin	4,55
beziemiennie	7,00

R a z e m : .....

p. Jagodziński Władysław — Maubourguet (Htes Pyr.) .....

p. Fiedler Józef — Luxembourg — za pośrednictwem O. Mullera, O.M.I. ....

Ofiarodawcom „Bóg Zapłać”!

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263-bis, rue Saint-Honoré, 75 — PARIS (1). — C.C.P.: 1268-75

PARIS.

HUMOR

WPADŁ

Spotyka się dwóch Polaków, którzy razem spędzali ostatnie wakacje letnie w Stella Plage.

— Przypomina pan sobie pannę Genię, która w tym samym czasie co i my spędzała wakacje w Stella Plage?

— O, bardzo dobrze. Co za komiczna osobka. A jaka głupia!... Nie wie pan, co się z nią stało?

— Została moją żoną.

ZLOTODAJNA DRUKARNIA

Właściciel pewnej małej drukarni amerykańskiej poczynił przygotowania, aby przejść w stan spoczynku.

Gdy sekretarka zapytała go o powód tej nieoczekiwanej decyzji, odparł:

— Zawdzięczam tę możliwość kontowi bankowemu, na którym mam 500 tysięcy dolarów. Jest to wynik 40-letniej pracy w drukarstwie, dobrego prowadzenia interesów, stałego stosowania najnowszych metod, dokładnego obserwowania wydajności pracy i niedawnej śmierci mego brata, po którym odziedziczyłem 485.500 dolarów.

ZROZUMIAŁA

Pani domu do znajomej przybyłej po raz pierwszy w odwiedzinach:

— To jest autoportret mego męża.

— Męża widzę, ale gdzie jest auto?

POJĘTNA SŁUŻĄCA

Pani domu do nowosangażowanej służącej:

— Pragnę cię uprzedzić, że w naszym domu zjadamy resztki jedzenia.

— Bardzo dobrze, będę je państwu odkładać na bok.

LIPIEC

- 1 P Krwi Przenajświętszej
2 S Nawiedzenie N.M.P.
-
- 3 N 5-ta po Świętąch, Irencusza, Anatola
4 P Teodora
5 W Antoniego
6 Ś Marii, Izajasza
7 C Cyryla, Metodego
8 P Elżbiety portugalskiej
9 S Tomasz, Weroniki
-
- 10 N 6-ta po Świętąch, Siedmiu Braci
11 P Piusa I., Olgi
12 W Jana, Feliksa
13 Ś Anakleta
14 C Franc. Święto Nar., Bonawentury
15 P Henryka, Włodzimierza
16 S N.M.P. Szkaplerznej
-
- 17 N 7-ma po Świętąch, Aleksęgo
18 P Kamila
19 W Wincętego
20 Ś Hieronima, Czesława
21 C Wawrzyńca, Praksedy
22 P Marii, Bolesławy
23 S Apolinsęgo
-
- 24 N 8-ma po Świętąch, Kingi, Krystyny
25 P Jakuba Apostola
26 W Anny, Matki N.M.P.
27 Ś Pantaleona, Rudolfa
28 C Nazariusza, Wiktora
29 P Marty, Beatryczy
30 S Abdon, Sennena
-
- 31 N 9-ta po Świętąch, Ignacego

SIERPIEŃ

- 1 P Braci Machabeuszów, Piotra
2 W Alfonsa, Stefana
3 Ś Nikodema, Lidii
4 C Dominika
5 P N.M.P. Śnieżnej
6 S Przemienienia Pańskiego
-
- 7 N 10-ta po Świętąch, Kajetana
8 P Jana Chrz. Vianney
9 W Romana
10 Ś Wawrzyńca, Bohdana
11 C Zuzanny
12 P Klary
13 S Kasjana
-
- 14 N 11-ta po Świętąch, Euzebiusza
15 P Wniebowz. N.M.P., Cud nad Wisłą
16 W Joachima, Rocha
17 Ś Jacka
18 C Agapita, Heleny
19 P Jana, Mariana
20 S Bernarda
-
- 21 N 12-ta po Świętąch, Joanny
22 P Niepokalanęgo Serca N.M.P.
23 W Filipa
24 Ś Bartłomieja
25 C Ludwika
26 P Zefiryńa, M.B. Częstochowskiej
27 S Józefa Kalasantęgo
-
- 28 N 13-ta po Świętąch, Augustyna
29 P Ścięcie św. Jana
30 W Róży z Limy, Feliksa
31 Ś Rajmunda, Izabeli

WRZESIEŃ

- 1 C Idziego
2 P Stefana
3 S Piusa X, Szymona Izabeli
-
- 4 N 14-ta po Świętąch, Rozalii
5 P Wawrzyńca
6 W Eugeniusza
7 Ś Reginy, Melchiora
8 C Narodzenie N.M.P.
9 P Piotra Klawera
10 S Mikołaja z Tolentino
-
- 11 N 15-ta po Świętąch, Prota, Jacka
12 P Najśw. Imię Marii
13 W Eulogiusza
14 Ś Podwyższenie Krzyża św.
15 C N.M.P. Bolesnej
16 P Cypriana, Ludmily
17 S Stygmatów św. Franciszka
-
- 18 N 16-ta po Świętąch, Józęa z C.
19 P Januariusza
20 W Eustachęgo
21 Ś Mateusza apostoła
22 C Tomasza z Villanova
23 P Tekli, Linusa
24 S N.M.P. od Wykupu
-
- 25 N 17-ta po Świętąch, Kleofasa,
26 P Izaaka Jogues, Justyny
27 W Kosmy i Damiana
28 Ś Waclawa
29 C Michała Archaniola
30 P Hieronima

PAŹDZIERNIK

- 1 S Remigiusza
-
- 2 N 18-ta po Świętąch, Aniolów Stróżów
3 P Teresy od Dzieciątka Jezus
4 W Franciszka z Assyżu
5 Ś Placyda
6 C Brunona, Bronisławy
7 P N.M.P. Różańcowej
8 S Brygidy
-
- 9 N 19-ta po Świętąch, Jana
10 P Franciszka Borgia
11 W Macierzyństwa N.M.P.
12 Ś Maksymiliana
13 C Edwarda
14 P Kaliksta
15 S Teresy z Awili
-
- 16 N 20-ta po Świętąch, Jadwigi
17 P Małgorzaty Marii Alacoque
18 W Łukasza, Ewangelisty
19 Ś Piotra de Alcantara
20 C Jana Kantęgo
21 P Hilariona, Urszuli
22 S Melaniasza
-
- 23 N 21-sza po Świętąch, Antonięgo
24 P Rafała Archaniola
25 W Izydora
26 Ś Ewarysta
27 C Florencjusza
28 P Szymona apostoła, Tadeusza
29 S Narcyza
-
- 30 N Chrystusa Króla, Alfonsa R.
31 P Wigilia Wszystkich Świętych

LISTOPAD

- 1 W Wszystkich Świętych
2 Ś Dzień Zaduszny
3 C Huberta
4 P Karola Boromeusza
5 S Zachariasza, Elżbiety
-
- 6 N 23-cia po Świętąch, Leonarda
7 P Ernesta
8 W 4 ukoronowanych męczen., Gotfryda
9 Ś Teodora
10 C Andrzeja de Avellino
11 P Marcina, Święto Niepodległości
12 S Pięciu Braci Męcenników
-
- 13 N 24-ta po Świętąch, Stanisława K.
14 P Józęfata
15 W Alberta, Leopolda
16 Ś NMP. Ostrobr., Gertrudy, Edmunda
17 C Grzegorza, Salomei
18 P Poś. baz. św. Piotra i Pawła, Anieli
19 S Elżbiety węgierskiej, Ziemowita
-
- 20 N 26-ta po Świętąch, Feliksa
21 P Ofiarowanie N.M.P.
22 W Cecylii
23 Ś Klemensa
24 C Jana od Krzyża
25 P Katarzyny z Aleksandrii
26 S Sylwestra opata, Danuty
-
- 27 N 1-sza Adwentu, Maksyma
28 P Grzegorza, Zdzisława
29 W Saturnina
30 S Andrzeja apostoła

GRUDZIEŃ

- 1 C Edmunda, Natalii
2 P Bibiani
3 S Franciszka Ksaweręgo
-
- 4 N 2-ga Adwentu, Barbary, Piotra
5 P Saby
6 W Mikołaja
7 Ś Ambrozęgo
8 C N.M.P. Niepokalanęj
9 P Leokadii
10 S Melchiasza
-
- 11 N 3-cia Adwentu, Damazęgo
12 P Aleksandra, NMP. z Guadelupy
13 W Lucji
14 Ś Nikazjusza
15 C Marii
16 P Euzebiusza
17 S Łazarza
-
- 18 N 4-ta Adwentu, Rufusa
19 P Urbana V, Fausta
20 W Juliusza, Bogumily
21 Ś Tomasza apostoła
22 C Zenona
23 F Wiktorii
24 S Wigilia Boż. Nar., Adama i Ewy
-
- 25 A BOŻE NARODZENIE
26 P Szczępana
27 W Jana, apostoła i ewangelisty
28 Ś Młodzianków
29 C Tomasza z Canterbury
30 P Eugeniusza
31 S Sylwestra

966 — TYSIĄCLECIE POLSKI CHRZESCIAJANSKIEJ — 1966

STYCZEŃ

- 1 S NOWY ROK, *Mieczysława*
-
- 2 N *Imienia Jezus*
 3 P *Genowefy*
 4 W *Grzegorza, Anieli*
 5 Ś *Telesfora, Emiliany*
 6 C *Trzech Króli*
 7 P *Lucjana*
 8 S *Seweryna, Apolinarego*
-
- 9 N *Świętej Rodziny*
 10 P *Wilhelma*
 11 W *Hygina, Honoraty*
 12 Ś *Arkadiusza, Tacyana*
 13 C *Weroniki*
 14 P *Hilarego, Feliksa*
 15 S *Pawła*
-
- 16 N *2-ga po Trzech Królach, Marcelego*
 17 P *Antoniego, Opata*
 18 W *Pryska*
 19 Ś *Mariusza, Henryka*
 20 C *Sebastiana*
 21 P *Agnieszki*
 22 S *Wincentego, Anastazego*
-
- 23 N *3-cia po Trzech Królach, Rajmunda*
 24 P *Tymoteusza*
 25 W *Nawrócenie św. Pawła*
 26 Ś *Polikarpa, Pauli*
 27 C *Jana Chryzostoma*
 28 P *Piotra Nolasko*
 29 S *Franciszka, Zdzisława*
-
- 30 N *4-ta po Trzech Królach, Martyny*
 31 P *Jana Bosko*

LUTY

- 1 W *Ignacego*
 2 Ś *M.B. Gromnicznej*
 3 C *Błażeja*
 4 P *Andrzeja, Weroniki*
 5 S *Agaty*
-
- 6 N *Starozapustna, Tytusa, Doroty*
 7 P *Romualda*
 8 W *Jana, Izajasza*
 9 Ś *Cyryla, Apolonii*
 10 C *Scholastyki*
 11 P *Matki Boskiej z Lourdes*
 12 S *7 Serwitów*
-
- 13 N *Mięsopustna, Grzegorza*
 14 P *Walentego*
 15 W *Faustyna, Jowity*
 16 Ś *Juliana*
 17 C *Donata, Zbigniewa*
 18 P *Symeona, Konstancji*
 19 S *Konrada, Marcelego*
-
- 20 N *Zapustna, Zenobiusza, Melanii*
 21 P *Roberta*
 22 W *Katedry św. Piotra*
 23 Ś *POPIELEC, Piotra Damiana*
 24 C *Modesta, Edelberta*
 25 P *Macieja*
 26 S *Aleksandra*
-
- 27 N *1-sza Postu, Gabriela*
 28 P *Romana*

MARZEC

- 1 W *Albina*
 2 Ś *Łucjusza, Heleny*
 3 C *Kunegundy*
 4 P *Kazimierza*
 5 S *Euzebiusza*
-
- 6 N *2-ga Postu, Felicyty*
 7 P *Tomasza z Akwinu*
 8 W *Jana, Wincentego*
 9 Ś *Franciszka, Dominika*
 10 C *40 Męczenników*
 11 P *Konstantego*
 12 S *Grzegorza*
-
- 13 N *3-cia Postu, Krystyny, Bożeny*
 14 P *Matyldy*
 15 W *Zachariasza, Klemensa*
 16 Ś *Juliana*
 17 C *Patryka*
 18 P *Cyryla, Edwarda*
 19 S *Józefa*
-
- 20 N *4-ta Postu, Eufemii*
 21 P *Benedykta*
 22 W *Zachariasza*
 23 Ś *Katarzyny, Wiktoriana*
 24 C *Gabriela*
 25 P *Zwiastowanie N.M.P.*
 26 S *Teodora*
-
- 27 N *Męki Pańskiej, Jana Damasceńskiego*
 28 P *Jana Kapistrana*
 29 W *Jonasza*
 30 Ś *Jana Kwiryra*
 31 C *Balbiny, Zbigniewa*

KWIECIEŃ

- 1 P *Hugona*
 2 S *Franciszka*
-
- 3 N *Palmowa, Ryszarda*
 4 P *Izydora*
 5 W *Wincentego*
 6 Ś *Celestyna, Tymoteusza*
 7 C *W. Czwartek, Saturnina*
 8 P *W. Piątek, Dionizego*
 9 S *W. Sobota, Marii*
-
- 10 N *Wielkanoc, Apoloniusza*
 11 P *Pon. Wielk., Leona*
 12 W *Juliusza, Zenona*
 13 Ś *Hermenegilda*
 14 C *Justyna, Waleriana*
 15 P *Anastazji*
 16 S *Bernadety*
-
- 17 N *Biała, Aniceta, Rudolfa*
 18 P *Apoloniusza*
 19 W *Tymona*
 20 Ś *Teotyima, Mariana*
 21 C *Anzelma*
 22 P *Sotera i Kajusa*
 23 S *Wojciecha, Jerzego*
-
- 24 N *2-ga po Wielkanocy, Fidelisa*
 25 P *Marka*
 26 W *Marcelina, Kleta*
 27 Ś *Piotra Kanizjusza*
 28 C *Pawła od Krzyża*
 29 P *Piotra z Weroni*
 30 S *Katarzyny z Sieny*

MAJ

- 1 N *3-cia po Wielk., Józefa Robotnika*
 2 P *Zygmunta*
 3 W *Królowej Korony Polskiej*
 4 Ś *Moniki, Floriana*
 5 C *Piusa V., Ireny*
 6 P *Łucjusza, Jana*
 7 S *Stanisława B. i M.*
-
- 8 N *4-ta po Wielkanocy, Wiktora*
 9 P *Grzegorza z Nazjanzu*
 10 W *Antonina, Izydora*
 11 Ś *Filipa i Jakuba, Apostołów*
 12 C *Pankracego, Filipa Ner.*
 13 P *Roberta Bellamina*
 14 S *Bonifacego*
-
- 15 N *5-ta po Wielkanocy, Jana, Zofii*
 16 P *Andrzeja, Ubaldusa*
 17 W *Paschalisa Baylona*
 18 Ś *Wigilia Wnieb., Wenancjusza, Eryka*
 19 C *Wniebowstąpienie, Piotra*
 20 P *Bernardyna z Sieny*
 21 S *Teobalda*
-
- 22 N *po Wniebowstąpieniu, Ryty, Heleny*
 23 P *Iwona*
 24 W *Marii*
 25 Ś *Grzegorza VII*
 26 C *Filipa Neriusza*
 27 P *Jana I. papieża, Bedy*
 28 S *Augustyna*
-
- 29 N *Zielone Świątki, Magdaleny*
 30 P *Pon. Świąteczny, Feliksa*
 31 W *N.M.P. Królowej świata*

CZERWIEC

- 1 Ś *Anieli*
 2 C *Sadoka*
 3 P *Klotyldy, Leszka*
 4 S *Franciszka*
-
- 5 N *Trójcy Świętej, Bonifacego*
 6 P *Norberta*
 7 W *Roberta*
 8 Ś *Medarda*
 9 C *Boże Ciało, Prymy, Felicjana*
 10 P *Małgorzaty, Bogumila*
 11 S *Barnaby*
-
- 12 N *2-ga po Świątkach, Jana*
 13 P *Antoniego z Padwy*
 14 W *Bazylego*
 15 Ś *Kita, Jolanty*
 16 C *Benona, Aliny*
 17 P *Najśw. Serca Jezusa, Adolfa, Emilii*
 18 S *Efrema, Marka*
-
- 19 N *3-cia po Świątkach, Jultana*
 20 P *Sylwiusza*
 21 W *Alojzego*
 22 Ś *Paulina*
 23 C *Zenona, Wandy*
 24 P *Jana Chrzeciela*
 25 S *Wilhelma*
-
- 26 N *4-ta po Świątkach, Jana, Pawła*
 27 P *Władysława*
 28 W *Pawła Ireneusza*
 29 S *Piotra i Pawła*
 30 C *Pawła*